

Magyar Levente

MEGEMLEKÉZÉS KATONA TAMÁSRAÓL, A JÁSZOK ÉS JÁSZBERÉNY NAGY BARÁTJÁRÓL

2013. június 28-én értesültünk arról, hogy meghalt Katona Tamás történész, író, tanár, műfordító, politikus, Jászberény város igaz barátja. Nem csak rokoni szálak fűzték Jászberény városához és a jászokhoz, hanem mint történész és az 1848-49-es szabadságharc avatott kutatója, ismerője már a rendszerváltás előtt bekapcsolódott azokba az ünnepségekbe, amelyek a Jászságot, ezen belül Jászberényt fontos szereplőként mutatták be az 1949-es Tavaszi hadjáratban.

A város polgármestereként számomra fontos volt, hogy részben a történelmi eseményekhez kapcsolódó ünnepségek, a későbbiekben pedig a városnap ünnepségek fő szónokaként olyan embert hívjak meg, mint Katona Tamás. Köztudott volt, hogy nem csak az események kiváló ismerőjeként jelent meg ezeken az ünnepségeken, hanem kiváló elbeszélőként, mintegy mesemondóként színesen, élvezetesen tudta megidézni a tavaszi hadjárat Jászberényhez kapcsolódó ese-

ményeit. Olvasottsága, intelligenciája, közvetlen, baráti stílusa azok közé az emberek közé emelte Katona Tamást, akikre méltán volt büszke a város, hogy elfogadták a városi ünnepségekre a szónoki felkéréseket. Gondoljunk csak bele, hogy a rendszerváltás időszakában Antall József és Göncz Árpád többször megtisztelte városunkat. Az augusztus 20-i ünnepségek fő szónokaiként minisztereket, az ország életében fontos szerepet játszó politikusokat fogadhatunk, és ezek között is kiemelkedő szerep jutott Katona Tamásnak.

Konzervatív ember volt. Azon humanisták közé tartozott, aki tudta becsülni szakmai és politikai ellenfeleit. Ez a fajta tulajdonsága – mint politikust is – a rendszerváltás kiemelkedő alakjai közé emelte. Nem csak történészként, de külügyi államtitkárként, országgyűlési képviselőként, varsói nagykövetségként, majd az I. kerület polgármestereként is elismerésre méltó munkát végzett. Számomra megtisztelő volt, amikor Budapest I. kerületi polgármestereként többször megkeresett, hogy városvezetői tapasztalatainkat megosszuk egymással. Nehézen élte meg, hogy egy eredményes polgármesteri ciklus után a továbbfolytatáshoz politikai szövetségese részéről nem kapta meg a megfelelő támogatást. Minden politikai csatlós ellenére örömet okozott azonban számára annak a rendezvénysorozatnak az elismerése, amely a dicsőséges tavaszi hadjáratot elevenítette fel. Sokat köszönhetnek neki azok az egyesületek, amelyeket ebbe az eseménysorozatba bekapcsolt. Különös tekintettel volt nem csak a résztvevő honvédek, hanem a szabadságharcban résztvevő lengyel önkéntesek szerepének elismerésére is.

Az ő kutatásai eredményeképp avattuk fel Jozef Wysocki, a lengyel légió főparancsnokának emléktábláját. Ugyancsak kiváló történelmi munkássága révén vált ismertté Kossuth Lajos és a honvéd vezérkar jászberényi tartózkodása a tavaszi hadjárat indításakor. Ennek állít emléket az az emléktábla, amely Jászberényben a bíróság épületének falán van elhelyezve.

Munkássága nagyban hozzájárult ahhoz a történelmi szemléletváltáshoz, amely Görgey Artúr tábornok szabadságharcban játszott szerepét érintette, és levette az „áruló” bélyeget a szabadságharc egyik dicső hadvezére nevééről. Ennek köszönhető, hogy a Görgey család mindig is képviseltette magát a városnapj ünnepségeken.

Nem kevésbé emlékezetes számomra Katona Tamás úgy is, mint édesapa, aki kisfiát kézen fogva vezeti Jászberényben az ünnepségek alkalmával, és türelemmel, nagy szeretettel mesél neki azokról az egyenruhákról, amelyekben a szereplők felvonulnak ezeken az ünnepségeken.

Minden településnek szüksége van példaképekre, igaz barátokra. Ilyen példaképe és igaz barátja volt a jászoknak és ezen belül Jászberénynek Katona Tamás. Nyugodjék békében.